

Att filma med fordon i trafik

När man ska filma med fordon som kör i trafik finns det flera saker att tänka på. Att förbereda inspelningen så mycket som möjligt är till exempel avgörande för att arbetet ska bli säkert och effektivt.

Inför en inspelning med fordon i trafik är det också viktigt att se till att produktionen har gjort riskbedömningar och fått rätt tillstånd för att filma på vägen. Det kan du läsa mer om i Prevents dokument "Att filma på och vid väg".

Förbered inspelningen noggrant

Redan när man planerar en produktion och skriver manus behöver man tänka på säkerheten i samband med scener som utspelar sig i trafiken. Det kan till exempel handla om att man tänker på hur man skriver och förbereder dialogscener där någon kör eller åker bil. När man sedan filmar kommer körningen och säkerheten i första hand.

Ta så tidigt som möjligt reda på om skådespelarna har körkort. Om inte kan man behöva använda tekniska lösningar för att exempelvis få till en scen där en rollfigur kör bil. Om en skådespelare själv ska köra är det viktigt att hen är erfaren och utbildad för uppgiften. Hen behöver också i förväg ha fått information av behörig personal om vad hen ska göra.

I god tid inför en inspelning behöver produktionen reka och testköra det område eller den sträcka som ska filmas. Då kan man identifiera eventuella risker som man sedan kan ta med i planeringen och åtgärda.

Förbered en plats i närheten av sträckan där ni ska spela in som kan fungera som bas och riggplats för inspelningen. Platsen ska vara säker och lättillgänglig.

Säkra utrustning på och i fordonet

När ni riggar kameror och annan utrustning på och i fordonet ska utrustningen alltid säkras av erfaren och utbildad personal som ansvarar för sin egen montering och utrustning. Hur utrustningen ska säkras beror bland annat på vilken typ av körning det handlar om. Ni behöver också se till att kameror, riggar och annan utrustning inte skymmer sikten för den som ska köra fordonet.

Om ni ska använda kamerakran på ett flak eller på taket till en kamerabil måste ni i förväg beräkna hur mycket plats kranen tar för att kunna säkra området runt bilen. Tänk på att ni kan behöva ansöka om särskilda tillstånd för utstickande last. Om ni behöver montera kamera, rigg eller utrustning på ett uppseendeväckande sätt behöver ni använda rätt skyltning och följefordon i trafiken.

Använd rätt avspärningar

Ofta behöver man spärra av trafiken i samband med en inspelning. Då krävs det att det finns en upprättad och godkänd trafikordningsplan (TA-plan) samt att man använder utbildade och certifierade flaggvakter.

Om en fotograf eller annan personal behöver sitta fastspänd på ett flak under körningen krävs det att vägen eller området spärras av helt. Bara de som är involverade i arbetet och informerade om det får då vistas inom området. Detsamma gäller vid särskilda tillfällen när någon i personalen behöver vara fastspänd i exempelvis bagageutrymmet under körningen.

I vissa fall kan man använda en så kallad rullande spärr eller en spjutbil för att minimera riskerna vid körning i öppen trafik. Produktionen och kamerabilsföraren får tillsammans bedöma om det är lämpligt. Rullande spärr innebär att en eller två specialutrustade personbilar signalerar till andra trafikanter vad som pågår framför spärren. Syftet är att få trafiken bakom att sakta ner och att undvika farliga omkörningar. En spjutbil skickas istället ut framför kamerabilen. Spjutbilen har koll på trafiken, utfarter och potentiella risker längre fram på vägen. Förarna i de olika fordonen har direktkontakt med kamerabilsföraren. Både fordon i rullande spärr och spjutbilar ska framföras av utbildad personal.

Kör säkert

När det är dags för själva inspelningen gäller det att ni har förberett den noga för att kunna genomföra den på ett smidigt och effektivt sätt. Det är viktigt att störa den övriga trafiken så lite som möjligt. Oavsett om vägen är avspärrad eller inte måste man under inspelningen alltid följa de rådande lagarna och trafikreglerna. Det innebär bland annat att all personal och alla skådespelare ska färdas på bältade platser i fordonet både under och i anslutning till inspelningen.

Det är föraren av fordonet som enligt lag är ytterst ansvarig för körningen. Hen har också sista ordet när det gäller säkerheten. Det är viktigt att föraren och resten av teamet hela tiden har en löpande diskussion om säkerheten och de risker som finns eller uppstår under arbetets gång.

Snabba tips om att filma med fordon i trafik

- Se till att hitta en bra och säker vägsträcka för inspelningen.
- Se till att den som ska köra ett fordon har rätt körkort och erfarenhet.
- Använd precisionsförare eller stuntförare istället för skådespelare när det är lämpligt.
- Följ alltid lagen och hastighetsbegränsningarna.
- Håll säkerhetsgenomgångar med teamet.
- Alla i teamet som uppehåller sig vid eller på vägen ska ha reflexkläder eller reflexväst. Det gäller även vid för- och efterrigg i samband med inspelningen.